

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้ของประชาชนเกี่ยวกับศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน การใช้บริการศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน ของประชาชน ในระหว่างเดือนมกราคม - ธันวาคม 2536 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐานทางด้านประชากร กับการใช้บริการศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน และ ความสัมพันธ์ระหว่าง ความรู้ ความคิดเห็น และการใช้บริการศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน โดยจะนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเรียงตามลำดับ ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทางด้านประชากรของกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน

ส่วนที่ 4 การใช้บริการศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน

ส่วนที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐาน กับ การใช้บริการศูนย์สาธารณสุข

ชุมชน

ส่วนที่ 6 ความสัมพันธ์ระหว่าง ความรู้ ความคิดเห็น กับ การใช้บริการศูนย์สาธารณสุข

มูลฐานชุมชน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทางด้านการประชากรของกลุ่มตัวอย่าง

ตาราง 1 ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ตัวแปร	จำนวน (294 คน)	ร้อยละ (100.0)
เพศ		
ชาย	147	50.0
หญิง	147	50.0
อายุ		
20-29 ปี	38	11.9
30-39 ปี	88	29.9
40-49 ปี	73	24.8
50-59 ปี	41	14.0
60-69 ปี	47	16.0
70 ปีขึ้นไป	7	2.4
สถานภาพสมรส		
คู่	259	88.1
หม้าย	23	7.8
โสด	12	4.1
ศาสนา		
พุทธ	293	99.7
คริสต์	1	0.3
ระดับการศึกษา		
จบชั้นประถมศึกษาตอนต้น	220	74.8
ไม่ได้เรียนหนังสือ	47	16.0
จบชั้นประถมศึกษาตอนปลาย	22	7.5
จบมัธยมศึกษา	5	1.7

ตาราง 1 (ต่อ)

ตัวแปร	จำนวน (294 คน)	ร้อยละ (100.0)
อาชีพ		
เกษตรกรรม	254	86.4
ค้าขาย	20	6.8
รับจ้าง	19	6.5
รับราชการ	1	0.3
รายได้		
รายได้สมมูลย์กับรายจ่าย	182	61.9
รายได้น้อยกว่ารายจ่าย	57	19.4
รายได้มากกว่ารายจ่าย	55	18.7

จากตาราง 1 พบว่ากลุ่มตัวอย่าง มีสัดส่วนของเพศชายและหญิง เท่ากันคือ ร้อยละ 50.0 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 30-39 ปี ร้อยละ 29.9 รองลงมาคือกลุ่มอายุ 40-49 ปี ร้อยละ 24.8 และกลุ่มอายุ 60-69 ปี ร้อยละ 16.0 สถานภาพสมรสส่วนใหญ่มีคู่ ร้อยละ 88.1 รองลงมาคือหม้าย ร้อยละ 7.1 ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 99.7 นับถือศาสนาคริสต์ ร้อยละ 0.3 ส่วนใหญ่จบประถมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 74.8 รองลงมาคือไม่ได้เรียนหนังสือ ร้อยละ 16.0 และจบประถมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 7.5 ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางด้านเกษตรกรรม ร้อยละ 86.4 รองลงมาคือค้าขาย ร้อยละ 6.8 และรับจ้าง ร้อยละ 6.5 ส่วนใหญ่มีรายได้สมมูลย์กับรายจ่าย ร้อยละ 61.9 รายได้น้อยกว่ารายจ่าย ร้อยละ 19.4 และรายได้มากกว่ารายจ่าย ร้อยละ 18.7

ส่วนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละ ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายชื่อความรู้เกี่ยวกับศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน

ความรู้เกี่ยวกับศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน	ตอบถูก		ตอบผิด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชนสนับสนุนให้มีการจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุในหมู่บ้าน	291	99.0	3	1.0
- ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน เป็นสถานที่ให้ความช่วยเหลือชาวบ้านในด้านสุขภาพอนามัย	290	98.6	4	1.4
- ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชนให้บริการชั่งน้ำหนักเด็กอายุ ต่ำกว่า 5 ปี	290	98.6	4	1.4
- ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชนมีอาสาสมัครประจำบ้านจำหน่าย	287	97.6	7	2.4
- ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชนตั้งอยู่ที่สถานีอนามัย	282	95.9	12	4.1
- ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชนให้บริการชุดหินปูนที่เกาะตามฟันได้	280	95.2	14	4.8
- ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชนมีผงน้ำตาลเกลือแร่แก้ท้องร่วงจำหน่าย	279	94.9	15	5.1
- ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชนรับฝากครรภ์ และทำคลอด	278	94.6	16	5.4
- ผู้ที่ปฏิบัติงานที่ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน คือเจ้าหน้าที่สาธารณสุข	273	92.9	21	7.1
- ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชนให้การรักษาโรคเบาหวานได้	270	91.8	24	8.2
- ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชนให้การรักษาอาการปวดหัวได้	265	90.1	29	9.9

ตาราง 2 (ต่อ)

ความรู้เกี่ยวกับศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน	ตอบถูก		ตอบผิด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชนให้บริการเติมคลอรีนเพื่อฆ่าเชื้อในน้ำได้	256	87.1	38	12.9
- ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน ให้บริการกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายได้	253	86.1	41	13.9
- อาสาสมัครสาธารณสุขเป็นผู้ฉีดวัคซีนป้องกันโรคให้แก่เด็ก	253	86.1	41	13.9
- ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชนให้การรักษาโรคหอบหืดได้	251	85.4	43	14.6
- ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชนให้คำแนะนำในการป้องกันโรคเอดส์ได้	248	84.4	46	15.6
- ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชนให้บริการวัดความดันโลหิตได้	242	82.3	52	17.7
- ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชนสร้างส้วมให้ฟรีแก่บ้านที่ไม่มีส้วม	202	68.7	92	31.3
- ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชนจับร้านขายยาที่ผิดกฎหมายได้	181	61.6	113	38.4
- ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชนมียาเม็ดคุมกำเนิดจำหน่าย	165	56.1	129	43.9

จากตาราง 2 พบว่า ในเรื่อง ความรู้ เกี่ยวกับศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชนนั้น
 ข้อที่ตอบถูกมาก คือ ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชนสนับสนุนให้มีการจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุในหมู่บ้าน
 ตอบถูกร้อยละ 99.0 รองลงมาคือ ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชนเป็นสถานที่ให้ความช่วยเหลือ
 ชาวบ้านในด้านสุขภาพอนามัย ตอบถูกร้อยละ 98.6 และศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชนให้บริการ
 ชั่งน้ำหนักเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี ตอบถูก ร้อยละ 98.6 ข้อที่ตอบผิดมาก คือ ศูนย์สาธารณสุข
 มูลฐานชุมชนมียาเม็ดคุมกำเนิดจำหน่าย ตอบผิดร้อยละ 43.9 รองลงมาคือ ศูนย์สาธารณสุข
 มูลฐานชุมชนจับร้านขายยาที่ผิดกฎหมายได้ ตอบผิดร้อยละ 38.4 และศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน
 สร้างส้วมให้ฟรีแก่บ้านที่ไม่มีส้วม ตอบผิดร้อยละ 31.3

ตาราง 3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับคะแนนความรู้เกี่ยวกับ
ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน

ระดับคะแนนความรู้	จำนวน	ร้อยละ	
- สูง (19-20 คะแนน หรือร้อยละ 90 ขึ้นไป)	89	30.3	
- ปานกลาง (17-19 คะแนน หรือร้อยละ 80-89)	139	46.9	
- ต่ำ (0-16 คะแนน หรือต่ำกว่าร้อยละ 80)	67	22.8	
รวม	294	100.0	
คะแนนเต็ม	20 คะแนน		
คะแนนสูงสุด	20 คะแนน	คะแนนต่ำสุด	10 คะแนน
ค่าเฉลี่ยเลขคณิต	17.47 คะแนน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	1.81 คะแนน

จากตาราง 3 พบว่าคะแนนความรู้เกี่ยวกับศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชนของกลุ่มตัวอย่าง จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน กลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนสูงสุด คือ 20 คะแนน ต่ำสุด 10 คะแนน คะแนนเฉลี่ย 17.47 คะแนน หรือร้อยละ 87.4 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.81 คะแนน จากการแบ่งคะแนนความรู้ออกเป็น 3 ระดับ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 46.9 รองลงมาอยู่ในระดับสูง ร้อยละ 30.3 และในระดับต่ำ ร้อยละ 22.8 เมื่อนำมาประมาณค่าที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % พบว่า คะแนนความรู้เกี่ยวกับศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชนของประชาชน อำเภอปง จังหวัดพะเยา มีค่าอยู่ระหว่าง 17.26-17.68 คะแนน หรือ ร้อยละ 86.3 - 88.4

ตาราง 4 จำนวนและร้อยละ ของการได้รับความรู้เกี่ยวกับสุขภาพอนามัยของกลุ่มตัวอย่าง
จำแนกตามประเภทของแหล่งที่ได้รับ

แหล่งข้อมูลข่าวสาร	จำนวน	ร้อยละ
- อาสาสมัครสาธารณสุข	114	38.8
- เจ้าหน้าที่สาธารณสุข	80	27.2
- เสียงตามสาย หอกระจายข่าวของหมู่บ้าน	70	23.8
- ผู้ใหญ่บ้าน	18	6.1
- วิทยุ โทรทัศน์	9	3.1
- ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน	2	0.7
- ครู	1	0.3
รวม	294	100.0

จากตาราง 4 พบว่าแหล่งความรู้เกี่ยวกับสุขภาพอนามัยที่กลุ่มตัวอย่าง ได้รับมากที่สุด คืออาสาสมัครสาธารณสุข ร้อยละ 38.8 รองลงมาคือ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ร้อยละ 27.2 และเสียงตามสาย หอกระจายข่าวของหมู่บ้าน ร้อยละ 23.8

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน

ตาราง 5 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายชื่อของความคิดเห็น เกี่ยวกับ
ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับ ศสมช.	เห็นด้วย	เฉย ๆ	ไม่เห็นด้วย
- อาสาสมัครของศูนย์สาธารณสุขมูลฐานควรทำ หน้าที่ซึ่งน้ำหนักเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี	291 (99.0)	2 (0.7)	1 (0.3)
- ชมรมผู้สูงอายุที่ตั้งขึ้น โดยศูนย์สาธารณสุข มูลฐานชุมชน มีประโยชน์มาก	290 (98.6)	3 (1.0)	1 (0.3)
- ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชนควรสนับสนุน ให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการรักษาสิ่งแวดล้อม ของหมู่บ้าน	287 (97.6)	5 (1.7)	2 (0.7)
- ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชนเป็นที่พึ่งแห่งแรก เมื่อยามเจ็บป่วยเล็ก ๆ น้อย ๆ ได้	283 (96.3)	5 (1.7)	6 (2.0)
- ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชนที่ตั้งขึ้นสามารถ แก้ไขปัญหาสาธารณสุขของหมู่บ้านได้	273 (92.9)	11 (3.7)	10 (3.4)
- สถานที่ตั้งศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชนใน หมู่บ้านนี้เหมาะสมแล้ว	270 (91.8)	7 (2.4)	17 (5.8)
- ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชนควรมีแปรงสีฟัน และ ยาสีฟัน ไว้แจกเด็กอย่างเพียงพอ	266 (90.5)	11 (3.7)	17 (5.8)
- อาสาสมัครของศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน ให้การปฐมพยาบาลเบื้องต้นก่อนส่ง โรงพยาบาลได้ดี	265 (90.1)	17 (5.8)	12 (4.1)
- อาสาสมัครที่ปฏิบัติงานที่ศูนย์สาธารณสุข มูลฐานชุมชน ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานได้ดี	259 (88.1)	28 (9.5)	7 (2.4)
- อาสาสมัครของศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน เติมคลอรีนฆ่าเชื้อในน้ำได้ดี	247 (84.0)	29 (9.9)	18 (6.1)

ตาราง 5 (ต่อ)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับ ศสมช.	เห็นด้วย	เฉย ๆ	ไม่เห็นด้วย
- อาสาสมัครของศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน ออก กำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายได้ผลดี	238 (81.0)	28 (9.5)	28 (9.5)
- ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชนให้ความรู้ เรื่องโรค เอ็ดส์ได้ดี	228 (77.6)	29 (9.9)	37 (12.6)
- โปสเตอร์ที่ติดที่ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน ส่วนใหญ่ไม่น่าสนใจ	60 (20.4)	46 (15.6)	188 (63.9)
- ยาที่จำหน่ายที่ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน ส่วนใหญ่รักษาโรคไม่ค่อยหาย	59 (20.1)	33 (11.2)	202 (68.7)
- ประชาชนส่วนใหญ่ไม่นิยมไปรับบริการที่ศูนย์ สาธารณสุขมูลฐานชุมชน	58 (19.7)	19 (6.5)	217 (73.8)
- ไม่ควรให้ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชนจ่าย ยาเม็ดคุมกำเนิด เพราะอาจเกิดอันตรายได้	43 (14.6)	90 (30.6)	161 (54.8)
- ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชนควรสนับสนุนให้ ร้านขายของชำขายยาชุด	40 (13.6)	8 (2.7)	246 (83.7)
- อาสาสมัครของศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน ส่วนใหญ่วัดความดันโลหิตไม่น่าเชื่อถือ	36 (12.2)	52 (17.2)	206 (70.1)
- อาสาสมัครของศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน ไม่ค่อยออกติดตามเด็ก ให้ไปรับวัคซีนตาม กำหนด	29 (9.9)	28 (9.5)	237 (80.6)
- ควรยกเลิกศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน เพราะให้บริการต่าง ๆ ได้น้อย ไม่เกิดประโยชน์เท่าที่ควร	7 (2.4)	9 (3.1)	278 (94.6)

จากตาราง 5 พบว่า ในเรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชนในกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชนในด้านดีมากที่สุด คือ อาสาสมัครของศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชนควรทำหน้าที่ซึ่งน้ำหนักเด็กอายุ ต่ำกว่า 5 ปี ร้อยละ 99.0 รองลงมาคือ ชมรมผู้สูงอายุที่ตั้งขึ้น โดยศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชนมีประโยชน์มาก ร้อยละ 98.6 และควรสนับสนุนให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการรักษาสิ่งแวดล้อมของหมู่บ้าน ร้อยละ 97.6 ส่วนความคิดเห็น ในด้านไม่ดีที่มากที่สุด คือ โปสเตอร์ที่ติดที่ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชนไม่น่าสนใจ ร้อยละ 20.4 รองลงมาคือ ประชาชนส่วนใหญ่ไม่นิยมไปใช้บริการที่ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน ร้อยละ 20.1 และ ยาที่จำหน่ายที่ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชนส่วนใหญ่รักษาโรคไม่ค่อยหาย ร้อยละ 19.7

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

5

ตาราง 6 จำนวนและร้อยละ ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ
ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน

ระดับความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
- ความคิดเห็นในด้านดี (54-60 คะแนน หรือร้อยละ 90 ขึ้นไป)	208	70.8
- ความคิดเห็นที่เป็นกลาง (48-53 คะแนน หรือร้อยละ 80-89)	68	23.1
- ความคิดเห็นในด้านไม่ดี (0-47 คะแนน หรือต่ำกว่าร้อยละ 80)	18	6.1
รวม	294	100.0

คะแนนเต็ม	60 คะแนน		
คะแนนสูงสุด	60 คะแนน	คะแนนต่ำสุด	35 คะแนน
ค่าเฉลี่ยเลขคณิต	55.12 คะแนน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	4.33 คะแนน

จากตาราง 6 พบว่า คะแนนความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน จากคะแนนเต็ม 60 คะแนน กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนความคิดเห็นสูงสุด 60 คะแนน ต่ำสุด 35 คะแนน ค่าเฉลี่ย 55.12 คะแนน หรือร้อยละ 91.9 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 4.33 คะแนน และจากการแบ่งคะแนนความคิดเห็นออกเป็น 3 ระดับ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีคะแนนความคิดเห็นในด้านดี ร้อยละ 70.1 ความคิดเห็นที่เป็นกลาง ร้อยละ 23.1 และความคิดเห็นในด้านไม่ดี ร้อยละ 6.1 เมื่อนำมาประมาณค่าที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % พบว่า คะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชนของประชาชน อำเภอปาง จันทพะเขามีสค่าอยู่ระหว่าง 54.62-55.61 คะแนน หรือร้อยละ 91.03-92.68 ซึ่งจัดเป็นความคิดเห็นในด้านดี

ส่วนที่ 4 การใช้บริการศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน (มกราคม-ธันวาคม 2536)

ตาราง 7 จำนวนและร้อยละ ของการใช้บริการศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน ของกลุ่มตัวอย่าง
จำแนกตามกิจกรรมที่ให้บริการ ของ ศสมช. ในระหว่างเดือน มกราคม-ธันวาคม 2536

กิจกรรมการให้บริการ ของ ศสมช.	ใช้บริการ		ไม่ใช้บริการ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
กิจกรรมที่ ศสมช. ให้บริการทุกครัวเรือน				
- ได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการกำจัดขยะ	254	86.4	40	13.6
- ได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการป้องกันโรคท้องร่วง	239	81.3	55	18.7
- ได้รับคำแนะนำเรื่องการเลือกซื้อยา	235	79.9	59	20.1
- ได้รับคำแนะนำเรื่องการป้องกันไข้เลือดออก	234	79.6	60	20.4
- ได้รับความรู้ในการป้องกันโรคเอดส์	217	73.8	77	26.2
- ได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการเก็บและกินน้ำสะอาด	215	73.1	79	26.9
- ไปซื้อยา ที่ ศสมช.	195	66.3	99	33.7
- ได้รับคำแนะนำเรื่องการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์				
อาหาร	189	64.3	105	35.7
- ได้รับการเติมคลอรีนฆ่าเชื้อในน้ำ	179	60.9	115	39.1
- ได้รับความรู้เกี่ยวกับอนามัยช่องปากและฟัน	142	48.3	152	51.7
- ได้รับบริการกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายที่บ้าน	131	44.6	163	55.4
- ได้รับการวัดความดันโลหิต	106	36.1	188	63.9
- ไปรับการรักษาพยาบาล ที่ ศสมช.	76	25.9	218	74.1
- ได้รับการตรวจระดับน้ำตาลในปัสสาวะ	17	5.8	277	94.2

ตาราง 7 (ต่อ)

กิจกรรมการให้บริการ ของ ศสมช.	ใช้บริการ		ไม่ใช้บริการ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
กิจกรรมที่ ศสมช. ให้บริการเฉพาะบางครัวเรือน				
- ผู้สูงอายุ ได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับกิจกรรม ของผู้สูงอายุ	88	90.7	9	9.3
- เด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี ได้รับการชั่งน้ำหนัก	78	90.1	8	9.9
- ได้รับคำแนะนำเรื่องวัคซีนป้องกันโรคของเด็ก	74	86.0	12	14.0
- ได้รับคำแนะนำให้พาเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี ไปตรวจสุขภาพ	63	73.3	23	26.7
- หญิงตั้งครรภ์ ได้รับคำแนะนำในการปฏิบัติตน ระหว่างตั้งครรภ์	10	35.7	18	64.3
- คู่สมรสที่กินยาคุมกำเนิด ได้รับยาคุมที่ ศสมช.	27	31.4	59	68.6
- มารดาหลังคลอด ได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการ ปฏิบัติตนหลังคลอดบุตร	4	25.0	12	75.0

จากตาราง 7 พบว่าในกลุ่มกิจกรรมที่ ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน ให้บริการทุกครัวเรือนนั้น กิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่างใช้บริการมากที่สุด คือ ได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการกำจัดขยะ ร้อยละ 86.4 รองลงมาคือ ได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการป้องกันโรคท้องร่วง ร้อยละ 81.3 และได้รับคำแนะนำเรื่องการเลือกซื้อยา ร้อยละ 79.9 กิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่างใช้บริการน้อย คือ ได้รับการวัดความดันโลหิต ร้อยละ 36.1 ไปรับการรักษายาบาลที่ ศสมช. ร้อยละ 25.9 และ ได้รับการตรวจระดับน้ำตาลในปัสสาวะ ร้อยละ 5.8

กลุ่มกิจกรรมที่ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน ให้บริการเฉพาะบางครัวเรือนนั้น กลุ่มตัวอย่างใช้บริการมากที่สุดคือ ผู้สูงอายุ ได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับกิจกรรมของผู้สูงอายุ ร้อยละ 90.7 รองลงมาคือ เด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี ได้รับการชั่งน้ำหนัก ร้อยละ 90.1 และได้รับคำแนะนำเรื่องวัคซีนป้องกันโรคของเด็ก ร้อยละ 86.0 กิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่างใช้บริการน้อยคือ หญิงตั้งครรภ์ ได้รับคำแนะนำในการปฏิบัติตนระหว่างตั้งครรภ์ ร้อยละ 35.7 คู่สมรสที่กินยาเม็ดคุมกำเนิด ได้รับยาคุมที่ ศสมช. ร้อยละ 31.4 และมารดาหลังคลอดได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติตนหลังคลอด ร้อยละ 25.0

ตาราง 8 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการใช้บริการศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน

ระดับการใช้บริการ	จำนวน	ร้อยละ	การประมาณค่าพารามิเตอร์ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% (ร้อยละ)
- สูง (ใช้บริการ 11-14 กิจกรรม)	90	30.6	20.9 - 39.3
- ปานกลาง (ใช้บริการ 7-10 กิจกรรม)	127	43.2	35.2 - 51.4
- ต่ำ (ใช้บริการ 0-6 กิจกรรม)	77	26.2	16.7 - 35.7
รวม	294	100.0	

จำนวนกิจกรรมทั้งหมด	14 กิจกรรม		
มีการใช้บริการสูงสุด	13 กิจกรรม	มีการใช้บริการต่ำสุด	0 กิจกรรม
ค่าเฉลี่ยเลขคณิต	8.26 กิจกรรม	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	3.37 กิจกรรม

จากตาราง 8 พบว่า การใช้บริการศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน ในกิจกรรมที่ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชนให้บริการทุกครัวเรือน จำนวน 14 กิจกรรมนั้น กลุ่มตัวอย่างมีการใช้บริการสูงสุด 13 กิจกรรม ต่ำสุด 0 กิจกรรม มีการใช้บริการเฉลี่ย 8.26 กิจกรรม หรือร้อยละ 59.0 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3.37 กิจกรรม จากการแบ่งระดับการใช้บริการออกเป็น 3 ระดับ พบว่า ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างมีการใช้บริการ ในระดับปานกลาง ร้อยละ 43.3 ใช้บริการในระดับสูง ร้อยละ 30.6 และใช้บริการในระดับต่ำ ร้อยละ 26.2 เมื่อนำมาประมาณค่าที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % พบว่าประชาชนอำเภอปล่อง จังหวัดพะเยา มีการใช้บริการศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน ระหว่าง 7.59 - 8.93 กิจกรรม หรือร้อยละ 54.2 - 63.8 โดยมีการใช้บริการในระดับสูง อยู่ในช่วงร้อยละ 20.9 - 39.3 ระดับปานกลางอยู่ในช่วงร้อยละ 35.2 - 51.4 และในระดับต่ำอยู่ในช่วงร้อยละ 16.7 - 35.7

ส่วนที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐานทางด้านประชากร กับ การใช้บริการศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน

สมมติฐานข้อ 1 ปัจจัยพื้นฐานทางด้านประชากร มีความสัมพันธ์กับ การใช้บริการศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน

ตาราง 9 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐานทางด้านประชากร กับ ระดับการใช้บริการศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน ของกลุ่มตัวอย่าง

ตัวแปร	ระดับการใช้บริการ ศสมช.				ค่าสถิติ
	มาก (90 คน)	ปานกลาง (127 คน)	น้อย (77คน)	รวม (294 คน)	
เพศ					$\chi^2 = 0.59$
ชาย	48	62	37	147	df = 2
หญิง	42	65	40	147	p = 0.74
อายุ					$\chi^2 = 11.06$
20-29 ปี	7	20	11	38	df = 8
30-39 ปี	30	35	23	88	p = 0.20
40-49 ปี	23	33	17	73	
50-59 ปี	11	23	7	41	
60 ปีขึ้นไป	19	16	19	54	
สถานภาพสมรส					$\chi^2 = 3.34$
โสด	3	4	5	12	df = 4
คู่	82	110	67	259	
หม้าย หย่า	5	13	5	23	p = 0.50

ตาราง 9 (ต่อ)

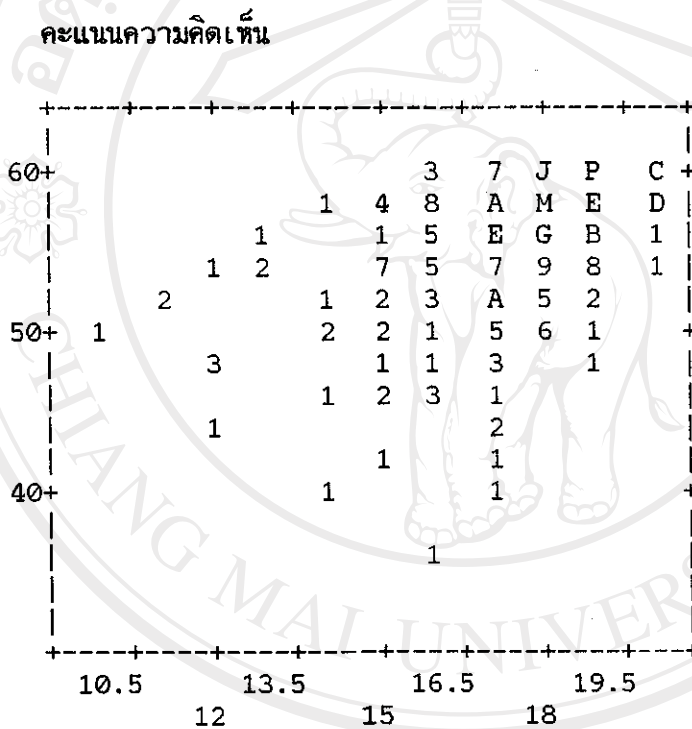
ตัวแปร	ระดับการใช้บริการ ศสมช.				ค่าสถิติ
	มาก (90 คน)	ปานกลาง (127 คน)	น้อย (77คน)	รวม (294 คน)	
ระดับการศึกษา					
ไม่ได้เรียนหนังสือ	15	15	17	47	$\chi^2 = 7.26$
จบประถมศึกษาตอนต้น	71	97	52	220	$df = 4$
จบประถมศึกษาตอนปลาย และมัธยมศึกษา	4	15	8	27	$p = 0.12$
อาชีพ					
เกษตรกรรวม	77	109	68	254	$\chi^2 = 1.31$
ค้าขาย ราชการ	6	11	4	21	$df = 4$
รับจ้าง	7	7	5	19	$p = 0.86$
รายได้					
รายได้มากกว่ารายจ่าย	11	27	17	55	$\chi^2 = 9.02$
รายได้สมดุลกับรายจ่าย	66	76	40	182	$df = 4$
รายได้น้อยกว่ารายจ่าย	13	24	20	57	$p = 0.06$

จากตาราง 9 พบว่า ปัจจัยพื้นฐานทางด้านประชากร ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ สมรส ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้ ไม่มีความสัมพันธ์กับการใช้บริการศูนย์สาธารณสุขชุมชน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ส่วนที่ 6 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ความคิดเห็น กับการใช้บริการศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน

สมมติฐานข้อ 2 ความรู้เกี่ยวกับศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน และ ความคิดเห็นเกี่ยวกับศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน มีความสัมพันธ์กันในเชิงบวก

รูปที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ กับ ความคิดเห็น เกี่ยวกับศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน

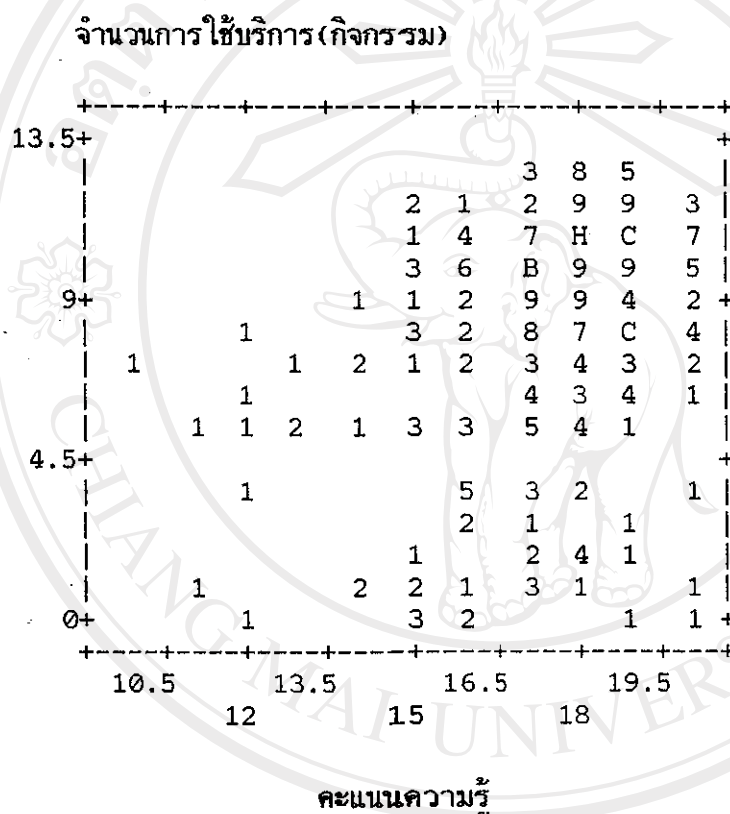
คะแนนความรู้
 $r = .4915$ $P < .001$

หมายเหตุ A = 10 B = 11 C = 12 D = 13 E = 14 G = 16
 J = 19 M = 23 P = 25

จากรูป 2 พบว่า ความรู้ กับ ความคิดเห็นเกี่ยวกับศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชนมีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.001 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ของความสัมพัทธ์ เท่ากับ .4915 แสดงว่าประชาชนที่มีความรู้เกี่ยวกับศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชนสูงขึ้น จะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชนในด้านดีขึ้น ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 2

สมมติฐานข้อ 3 ความรู้เกี่ยวกับศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน และการใช้บริการกับศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน มีความสัมพันธ์กันในเชิงบวก

รูปที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ กับ การใช้บริการศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน

$r = .3554$ $p < .001$

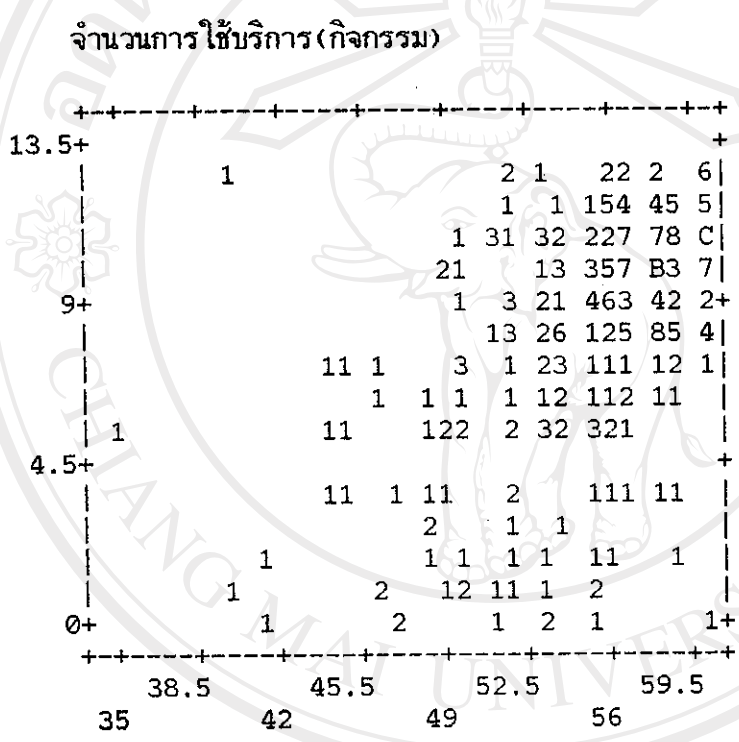
หมายเหตุ B = 11 C = 12 H = 17

จากรูป 3 พบว่า ความรู้ กับ การใช้บริการศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชนมีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ของความสัมพันธ์เท่ากับ .3554 แสดงว่าประชาชนที่มีความรู้เกี่ยวกับศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชนสูงขึ้นไป จะมีการใช้บริการศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชนสูงขึ้นไป ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 3

๑๒๗
362.10425
8247๑

สมมติฐานข้อ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน และการใช้บริการกับศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน มีความสัมพันธ์กันในเชิงบวก

รูปที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นกับการใช้บริการศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน

คะแนนความคิดเห็น

$r = .5164$ $p < .001$
 หมายเหตุ $B = 11$ $C = 12$

จากรูป 4 พบว่า ความคิดเห็น กับ การใช้บริการศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน มีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ของความสัมพัทธ์ เท่ากับ .5164 แสดงว่าประชาชนที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน ในด้านดีขึ้นไป จะมีการใช้บริการศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชนสูงขึ้น ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 4

เลขทะเบียน 129639 เลขหมู่
สำนักหอสมุด ม. วิทยาลัยเชียงใหม่